

FELLESKJØPET ROGALAND AGDER SA
Postboks 208 Sentrum
4001 STAVANGER

Kontakt saksbehandler
Linn Berge Vormedal, 51568740

Vedtak om endret tillatelse - Felleskjøpet Rogaland Agder, Stavanger - IED BAT Næringsmiddelindustri

Statsforvalteren i Rogaland fatter vedtak om endring av tillatelsen til Felleskjøpet Rogaland Agder SA i Stavanger kommune for å oppfylle kravene i BREF dokumentet for næringsmidler. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt. Statsforvalteren vedtar gebyr på kr 137 000 for behandling av saken.

Bakgrunn

Vi viser til vårt varsel om pålegg til Felleskjøpet Rogaland Agder SA (heretter kalt Felleskjøpet Rogaland) om vurdering av BAT-konklusjoner for næringsmiddelindustrien i brev av 10. juni 2020 og deres tilbakemelding i brev av 25. august 2020. Statsforvalteren vurderte at deres virksomhet er omfattet av BAT-konklusjonene for næringsmiddelindustri og at virksheten faller inn under forurensingsforskriften kap. 36, vedlegg I punkt 6.4.b.ii. Statsforvalteren varslet i brev av 5. mars 2025 om at vilkårene i bedriftens utslippstillatelse måtte endres som følge av de vedtatte BAT-konklusjonene. Felleskjøpet har i 2020 gått gjennom BREF-dokumentet for Food, Drink and Milk Industries og i forbindelse med dette også gjennomgått BAT-konklusjoner.

Vedtak

Statsforvalteren endrer Felleskjøpet Rogaland sin tillatelse til produksjon av fôr ved Sandvikveien 21, 4016 Stavanger. Det stilles strengere krav til utslipp til luft. Vedtaket er gjort med hjemmel i forurensningsloven § 18, 3. ledd. Den oppdaterte tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt. Endringer i grenseverdier i samsvar med BAT-AEL.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig

uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføringen av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Vilkår
Utarbeide tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann	2. februar 2026	15.1
Utredning av utslipp til luft	1. oktober 2026	15.2
Egenrapportering (årlig per 1. mars)	1. mars 2026	10.2

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalteren sin myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

EUs industriutslippsdirektiv (IED)

Formålet med industriutslippsdirektivet er å redusere forurensning fra industrien og kontrollere utslippene fra store anlegg. Et av virkemidlene for å redusere forurensning er kravet om at industribedrifter skal bruke beste tilgjengelige teknikker (BAT – Best Available Techniques) i sine produksjonsprosesser. En viktig funksjon ved direktivet, i tillegg til å redusere forurensning, er å gi et grunnlag for like konkurransevilkår for europeisk industri.

Industriutslippsdirektivet er implementert i norsk rett gjennom forurensningsforskriften kapittel 36. Virksomheter som er omfattet skal reguleres med utgangspunkt i hva som anses for å være de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det er utarbeidet referansedokument (BREF) som beskriver disse teknikkene og tilhørende BAT-konklusjoner, derav noen med tilhørende forpliktende utslippsgrensenivåer (BAT Associated Emission Levels, BAT-AEL).

BREF-dokument med BAT-konklusjoner for næringsmiddelindustri (Food, Drink and Milk-Industries) ble vedtatt og publisert av EU 4. desember 2019.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Statsforvalteren har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer slik at utslipp av slike stoffer er stanset. Oppdatert oversikt over aktuelle stoffer finnes på Miljødirektoratets nettsider: [Den norske prioritetslista for kjemikalier - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no/tema/utslipp-av-prioriterte-stoffer)

Statsforvalterens behandling av søknaden

Hjemmelsgrunnlag

Forurensningsmyndighetene har en plikt til å sørge for at virksomheter som er omfattet av IED reguleres med utgangspunkt i det som regnes som BAT for den aktuelle bransjen, med tilhørende forpliktende utslippsgrensenivåer (BAT-AEL). Kravet framgår av IED art. 15 nr. 3 og forurensningsforskriften § 36-15 første ledd. Fristen for dette er senest fire år etter at BAT konklusjonene er publisert, jf. forurensningsforskriften § 36-19. Hjemmelen for slik regulering er lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16.

Der BAT-AEL er oppgitt som et intervall, har Statsforvalteren generelt fått føringer om å ta utgangspunkt i laveste/strengeste nivå når vi setter nye grenseverdier i tillatelser. Det samme fremgår av oppdatert IED. Dersom en virksomhet ikke oppnår mer enn høyeste nivå (minst strengt), kan vi gi et oppfølgingskrav i tillatelsen om å redegjøre for hvilke tiltak og kostnader som skal til for å oppnå laveste nivå. Laveste nivå er aktuelt å utrede og/eller fastsette dersom det vil gi en betydelig positiv miljøeffekt.

Videre gjelder det at når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre, jf. forurensningsloven § 11. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved avgjørelsen. Forurensningsmyndigheten skal også vurdere om kravene i vannforskriften er til hinder for at det kan gis tillatelse.

Statsforvalterens vurdering

BAT-konklusjonenes krav til ledelse og drift mv. ivaretas gjennom tillatelsens vilkår om internkontroll, miljørisikoanalyse, utforming og drift av anlegget, forebyggende vedlikehold, utslippsreducerende tiltak og energiledelse. Dette omtales ikke nærmere her. Det nye kapittel 36A i forurensningsforskriften omfatter krav og vilkår av generell karakter som tidligere var i den enkelte bedrifts tillatelse etter forurensningsloven. Flere av de generelle kravene som omhandler eksempelvis vedlikehold, kjemikalier, energi, avfall og kvalitetssikring av målinger er derfor tatt ut av tillatelsen og erstattet med en henvisning til kapittel 36A i forurensningsforskriften.

Utslipp til luft

For kanaliserte utslipp til luft fra produksjonsprosessen gjelder BAT-konklusjon nr. 17 om bruk av posefilter og sykkloner som best tilgjengelig teknikk. De tilhørende forpliktende BAT-AEL for utslipp til luft fra møller/kverner som maler korn og andre innsatsfaktorer, er $< 2-5 \text{ mg/Nm}^3$ for nye anlegg og $< 2-10 \text{ mg/Nm}^3$ for eksisterende anlegg. BAT-AEL for utslipp til luft fra kjøling av pellets er $< 2-20 \text{ mg/Nm}^3$. Det er regnet som best tilgjengelig teknologi å gjennomføre utslippsmålinger av de aktuelle utslippene fra denne type produksjon minst én gang i året, jf. BAT-konklusjon nr. 5. Felleskjøpet Rogaland opplyser at det gjøres online måling av støv i utslippspiper (kjøling av pellets) og at det går en alarm dersom grenseverdien overstiger 20 mg/Nm^3 . Felleskjøpet Rogaland har ikke gjennomført målinger på støv som går ut via filter etter kverning/maling. Det er ikke oppgitt hvilke grenseverdier

som er oppnåelige for virksomheten med dagens teknologi. Statsforvalteren har fått føringer fra Miljødirektoratet og IED om å ta utgangspunkt i laveste/strengeste nivå i et intervall når vi setter nye grenseverdier i tillatelser. På bakgrunn av dette fastsettes ny grenseverdi for utslipp av støv til 2 mg/Nm³ for luft fra prosessene kjøling og kverning/maling, jf. tabell 1.

Tabell 1. Grenseverdier for utslipp av støv fra produksjonen

Utslippskilde	Komponent	Utslippsgrenser Korttidsgrenser	Gjelder fra
Luft fra kjøling av pellets	støv	2 mg/Nm ³	24.10.2025
Luft fra møller/ kverner som maler korn/andre innsatsfaktorer	støv	2 mg/Nm ³	24.10.2025

Vi har ellers satt inn vilkår i tillatelsen om at diffuse utslipp til luft fra produksjonsprosesser og fra utearealer, f.eks. lagerområder og lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

Utslipp fra forbrenningsanlegg (vilkår 1)

Bedriften har også utslipp til luft fra forbrenningsanlegg. Disse er regulert direkte gjennom forurensningsforskriften kap. 27 Utslipp til luft fra mellomstore forbrenningsanlegg. Vi har derfor ikke tatt inn vilkår i tillatelsen for bedriftens forbrenningsanlegg, men viser til dette kapittelet i forurensningsforskriften, som blant annet inneholder grenseverdier for utslipp og krav om målinger for fyringsanlegg med nominell tilført termisk effekt fra 1 til og med 50 MW.

Utslipp til vann (vilkår 3)

Felleskjøpet har ikke direkte utslipp av vann fra produksjonen (prosessvann), og omfattes derfor ikke av noen BAT-konklusjoner for utslipp til vann. Kravet til utslipp av oljeholdig avløpsvann i industritillatelser er at vannet renses tilfredsstillende gjennom en oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet. Kommunen er myndighet for sanitæravløpsvann.

Lukt (vilkår 4.2)

Det er satt vilkår for lukt i tillatelsen fra 2014. Vilkår 4.2 om lukt er oppdatert i henhold til ny mal og inneholder krav om risikovurdering, forebyggende tiltak og driftsplan, lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering i tråd med Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*.

Støy (vilkår 7)

Vilkårene for støy i tillatelsen er identisk som gammel tillatelse. Disse er ikke endret.

Håndtering av avfall (vilkår 9)

Avfall som oppstår i virksomheten, skal håndteres etter gjeldende regelverk. Farlig avfall skal deklarerer elektronisk via avfallsdeklarerer.no. Tanker for oljeprodukt på over 10 m³ og tanker for lagring av farlig avfall og farlige kjemikalier på over 2 m³ er omfattet av forurensningsforskriften kapittel 18 om tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall.

Energi (vilkår 8)

Energiforbruk er et viktig miljøaspekt ved produksjon av fôrblandinger. Virksomheten har redegjort for at bedriften arbeider med energiledelse. Tillatelsen fra 2014 har vilkår om energistyring, og vi setter også i den nye tillatelsen vilkår om energiledelse og rapportering av spesifikt energiforbruk.

Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann (vilkår 15.1)

Krav til utarbeidelse av tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann følger av IED, og er tatt inn i norsk rett i forurensningsforskriften § 36-21. Kravet blir inkludert i tillatelser ved endringer og revisjoner. Kravet fremkommer i tillatelsen i vilkår 15.1. For å overholde dette kravet skal bedriften i første omgang vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstand i grunn og grunnvann i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 «Tilstandsrapport for industriområder». Dersom Statsforvalteren med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, vil bedriften bli pålagt å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016. Fristen settes til 02.februar 2026.

Utredning av utslipp til luft (vilkår 15.2)

I forbindelse med de nye utslippsverdiene for støv som gjelder fra dagens dato, setter vi krav om at bedriften skal utrede tiltak og kostnader som skal til for å oppfylle de nye grenseverdiene. Utredningen skal sendes til Statsforvalteren innen 01. oktober 2026. På bakgrunn av resultatet fra utredningen vil vi vurdere å justere grenseverdiene innenfor intervallet for BAT-AEL.

Vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven og forholdet til vannforskriften

Vurdering etter naturmangfoldloven

Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Den nye tillatelsen er en skjerping av kravet for utslipp til luft. Det vil være en forbedring av dagens situasjon. Det er ikke kjent at det er arter av stor, eller svært stor, forvaltningsinteresse, med viktige funksjonsområder i dette området, som vil få vesentlige ulemper ved de planlagte utslippene. Rensetiltaket er forventet å være utelukkende til gode for naturmiljøet.

Vurdering etter vannforskriften

Bedriften skal ikke ha direkte utslipp av prosessvann og sanitærvløpsvann skal føres til kommunalt nett. Utslipp fra anlegget anses derfor å ikke virke inn på miljømål for vannforekomsten.

Vedtak om gebyr

Vi varslet gebyrsats 4 i brev av 6. oktober 2025 ut ifra forventet ressursbruk på tre uker som tilsvarer et gebyr på **kr. 137 000**.

Gebyrets størrelse blir fastsatt av forurensningsmyndigheten i samsvar med forurensningsforskriftens § 39-4. Gebyrene skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollen. Ved fastsettelse av gebyrsats skal forventet ressursbruk knyttet til saksbehandlingen eller kontrolltiltaket legges til grunn.

Arbeidet med kontrollen vurdert til å tilsvare gebyrsats 4, jf. forurensningsforskriften § 39-4 som tilsvarer en total ressursbruk på tre uker. Virksomheten skal derfor betale et gebyr på **kr. 137 000**. Vi har ikke fått merknader til den varslede gebyrsatsen, som med dette blir vedtatt.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt av Miljødirektoratet dersom virksomheten ikke har registrert seg med elektronisk faktura (EHF). Gebyret skal betales senest 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtaket, herunder vedtaket om gebyr, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensing

Linn Berge Vormedal
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Felleskjøpet Rogaland Agder

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Felleskjøpet Rogaland Agder

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad med BAT-redegjørelse mottatt hos oss den 25.08.2021, samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilårene framgår på side 3 til og med side 9. Denne tillatelsen er ajourført 24.10.2025 og erstatter tidligere tillatelse 2014.205.T.

Hvis den driftsansvarlige¹ ønsker å foreta endringer i driften, råvarer eller innsatsstoffer som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten, og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må den driftsansvarlige i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal den driftsansvarlige sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Driftsansvarlig	Felleskjøpet Rogaland Agder SA avd. Stavanger
Postadresse	Sandvikveien 21, 4016 Stavanger
Org. nummer til den driftsansvarlige	973 153 463
Næringskode og bransje	10.910 Produksjon av fôrvarer til husdyrhold
Kategori for virksomheten ² / Type virksomhet	Forurensningsforskriften kap. 36, vedlegg I punkt 6.4.b.ii) Behandling og bearbeiding av følgende råstoffer, enten bearbeidet eller ubearbeidet, med sikte på fremstilling av næringsmidler eller fôr fra bare vegetabiliske råstoffer med en kapasitet til produksjon av ferdige produkter på over 300 tonn per dag.
Beliggenhet/gateadresse	Sandvikveien 21, 4016 Stavanger
Kommune og fylke	Stavanger, Rogaland fylke
Lokalisering av virksomheten	UTM sone 32 øst: 313080 nord: 6538318

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2025.0770.T	Anleggsnummer: 1103.0108.01	
Tillatelse første gang gitt: 22.4.2014	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: 24.10.2025	Tillatelse sist endret:

¹ I dette dokumentet menes:

virksomhet: den forurensende aktiviteten på en bestemt lokalitet

driftsansvarlig: den fysiske eller juridiske person som driver eller kontrollerer driften av virksomheten

² Jf. forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Kirsten R. Kristiansen
fagleder

Linn Berge Vormedal
senioringeniør

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring
0	24.10.2025	Ny og oppdatert tillatelsesmal med flere henvendelser til gjeldene lovverk. Presisering av luktvilkår 4.2.2 – 4.2.4 Nye grenseverider på utslipp til luft i etter BAT i vilkår 4.1.1 Krav om tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann i vilkår 15.1 Krav om utredelse av utslipp til luft i vilkår 15.2

1 Tillatelsens ramme

1.1 Produksjonsmengde

Tillatelsen gjelder for en produksjon av inntil 500 000 tonn kraftfôr og 3 000 tonn såvarer per år. For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon i produksjonsnivå føre til en tilsvarende reduksjon i utslippene. Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

Virksomheten har anlegg for energiproduksjon i forbrenningsanlegg med 7 MW nominell tilført termisk effekt (naturgass), som reguleres av forurensningsforskriften [kapittel 27 Utslipp til luft fra mellomstore forbrenningsanlegg](#). Krav og utslippsgrenser for energiproduksjon i dette anlegget følger av forskriften.

2 Generelle vilkår

Generelle vilkår til virksomheten følger også av forurensningsforskriften kapittel 36A.

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

Vannforbruket generelt skal begrenses i så stor grad som mulig.

3.1.1 Utslipp fra punktkilder

Virksomheten skal ikke ha ordinært utslipp av prosessavløpsvann fra produksjon av kraftfôr og såvarer.

3.1.2 Utslippsreducerende tiltak

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra virksomhetens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra vaskeplasser, verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet.

3.2 Utslippspunkt for prosessavløp

Vaskevann fra pumpe og eventuelt annet utslipp av vann fra produksjonsanlegget skal ledes via fettutskiller til kommunalt nett i henhold til påslippsavtale med Stavanger kommune. Bedriften skal gjennom sin internkontroll sikre at den overholder vilkårene i påslippsavtalen³. Endring av utslippskrav eller utslippssted i tillatelsen til det kommunale avløpsanlegget, kan medføre at forurensningsmyndigheten stiller nye krav for prosessavløpsvannet.

Hvis den driftsansvarlige ønsker å endre utslippspunktet som beskrevet i 3.2 må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i tillatelsens punkt 3.2 må den driftsansvarlige avklare med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

3.3 Kjølevann

Virksomheten skal ikke ha utslipp av kjølevann.

3.4 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvann fra virksomheten.

4 Utslipp til luft

4.1 Utslippsbegrensninger

4.1.1 Utslipp fra punktkilder

Tabell 4-1 Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger.

Kilde	Komponent	Utslippsgrenser Korttidsgrenser*	Gjelder fra
Luft fra kjøling av pellets	støv	2 mg/Nm ³ **	24. oktober 2025
Luft fra møller/ kverner som maler korn/andre innsatsfaktorer	støv	2 mg/Nm ³ **	24. oktober 2025

³ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 15A om påslipp

* Grenseverdiene gjelder under normale driftsforhold. Som normale driftsforhold regnes ikke opp- og nedkjøring, lekkasjer, funksjonsfeil på anlegget, nødvendig vedlikehold, plutselig driftsstans og lignende, forutsatt at pliktene til å redusere forurensning så langt som mulig, forebyggende vedlikehold (forurensningsforskriften kap 36A) og tiltakspunkt, jf. forurensningsloven § 7, er overholdt.

** Grenseverdiene kan justeres av Statsforvalteren jf. vilkår 15.2.

Utslippsbegrensningene gjelder for uforynnnet avgass

Utslippsbegrensningene gjelder for hvert enkelt utslippspunkt.

Målinger og midling skal gjøres i overensstemmelse med BAT-konklusjoner for Food, Drink and Milk Industries

4.1.2 Utslippsreducerende tiltak

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.2 Lukt

4.2.1 Luktbegrensning

Luktimmisjonen ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. skal ikke overstige en konsentrasjon på **1 OUE/m³** angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil (frekvens og midling).

Begrepet *maksimal månedlig 99 prosent timefraktil* betyr i praksis at grenseverdien maksimal kan overskrides i 7 timer per måned.

Grenseverdien for luktimmisjon gjelder ikke for ny bebyggelse av forannevnte type som blir etablert på steder der luktbidraget fra bedriften overskrider eller forventes å kunne overskride fastsatte grenser i tillatelsen.

Felleskjøpet skal ved måling og utarbeidelse av spredningsberegning hvert annet år dokumentere at renskravet blir overholdt. Målingene skal være kvalitetssikret, jf. tillatelsens punkt 10. Rapporten skal oversendes Fylkesmannen, og resultatet rapporteres i bedriften egenkontrollrapport, jf. punkt 10.2.

Dersom luktrapporten viser overskridelse av luktgrensen skal bedriften umiddelbart sette i hvert tiltak for å redusere luktutslippet, og deretter gjennomføre en oppfølgende måling for å dokumentere effekten av tiltakene.

4.2.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

4.2.3 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal den driftsansvarlige iverksette luktrisikoreduserende tiltak. Den driftsansvarlige skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 til Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

Den driftsansvarlige skal daglig føre en driftslogg, slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt.

4.2.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering

Den driftsansvarlige skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*.

Den driftsansvarlige skal informere forurensningsmyndigheten og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr e.l. kan medføre økte luktplager.

Den driftsansvarlige skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Det skal gjøres en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til forurensningsmyndigheten i tråd med punkt 11.2 og forurensningsforskriftens kapittel 36A.

5 Forurensning av grunn, grunnvann og sedimenter

Generelle krav knyttet til forurenset grunn, grunnvann og sedimenter følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

Graving i forurenset grunn på virksomhetens område krever tillatelse etter forurensningsloven § 11.

6 Kjemikalier

Krav til system for substitusjon av kjemikalier følger av forurensningsforskriften § 36A-8 og produktkontrollloven.

7 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) LpAekv12h	Kveld (kl. 19-23) LpAekv4h	Natt (kl. 23-07) LpAekv8h	Søn-/helligdager (kl. 07-23) LpAekv16h	Natt (kl. 23-07) LAFmax
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

LpAekvT er A-veiet ekvivalent støynivå for en bestemt tidsperiode T.

LAFmax er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomheten, inkludert intern transport på virksomhetens område samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra virksomhetens område likevel ikke omfattet av grensene.

Virksomheten skal utarbeide et støysonekart for egen virksomhet og oversende dette til kommunen og forurensningsmyndigheten, jf. punkt 13. Støysonekartet skal vise røde og gule soner (jf. T-1442) og støygrensene i tillatelsen. Støysonekartet skal holdes oppdatert.

8 Energi

Krav til energiledelse og utnyttelse av overskuddsenergi følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

8.1 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. forurensningsforskriften § 36A-18

9 Avfall og biprodukt

9.1 Generelle krav

Generelle krav følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

9.2 Håndtering av avfall

9.2.1 Generelle krav til håndtering

Generelle krav til håndtering følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

For visse typer tanklagring gjelder forurensningsforskriften kapittel 18.

9.2.2 Forsøpling

Nærmiljøet rundt anlegget skal ikke forsøples. Anlegget skal utformes med tanke på å hindre flygeavfall. Opprydding av skjemmende avfall på og nær anleggsområdet skal skje fortløpende

10 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

Krav til utslippskontroll og kvalitetssikring følger av forurensningsforskriften kapittel 36A.

I tillegg til krav til kvalitetssikring av målinger gitt i forurensningsforskriften kapittel 36A gjelder følgende: Vurderingene som fremgår av forurensningsforskriften §36A-16 bokstav d, skal utføres av fagkyndig tredjepart.

10.1 Program for utslippskontroll

Krav til program for utslippskontroll følger av forurensningsforskriften § 36A-17. Oppdaterte oversikter som viser ledningsnett, kummer, tanker, renseinnretninger, utslippspunkter, prøvetakingspunkter og lignende, skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

10.2 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Krav til rapportering til forurensningsmyndigheten følger av forurensningsforskriften § 36A-18

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet avfallsmengder ut og inn av anlegget. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Dersom virksomheten har overskredet grenseverdier som gjelder under normale driftsforhold, og den driftsansvarlige vil hevde at dette skyldes situasjoner som nevnt i note til tabell under punkt 4.1 og krav i punkt 4.2, må den driftsansvarlige redegjøre nærmere for årsakene.

11 Miljøovervåking

11.1 Overvåking av resipienter

Bedriften har ikke utslipp av prosessvann. Vaskevann fra rengjøring av pumperom ledes gjennom fettavskiller til kommunalt nett. Overvåkingsprogram for resipienten er dermed ikke påkrevet.

12 Miljørisikoanalyse og beredskap mot akutt forurensning

Krav til miljørisikoanalyse, risikoreduserende tiltak og beredskap mot akutt forurensning følger av forurensningsforskriften §§ 36A-19 til 36A-21.

12.1 Overvåking av grunn og grunnvann

Forurensningsmyndigheten vil kunne fastsette krav om overvåking av farlige stoffer⁴ i grunn og grunnvann når den driftsansvarlige har sendt tilstandsrapport for grunn og grunnvann (se punkt 15)

13 Eierskifte, omdanning mv.

Krav ved eierskifte, omdanning mv. følger av forurensningsforskriften § 36A-22.

14 Nedleggelse og driftsstans

Krav ved nedleggelse og driftsstans følger av forurensningsforskriften § 36A-23.

15 Undersøkelser og utredninger

15.1 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann

Bedriften skal vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 *Tilstandsrapport for industriområder*.

Vurderingen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 2. februar 2026.

Dersom forurensningsmyndigheten med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, vil bedriften bli pålagt å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

15.2 Utredning av utslipp til luft

Med bakgrunn i de nye utslippsverdiene for støv som gjelder fra 24. oktober 2025, setter vi krav om at bedriften skal utrede tiltak og kostnader som skal til for å oppfylle de nye grenseverdiene på 2 mg/Nm³. Utredningen skal inkludere metoder, tekniske løsninger og prisestimat og sendes til Statsforvalteren innen 1.oktober 2026. På bakgrunn av resultatet fra utredningen vil vi vurdere å justere grenseverdiene innenfor intervallet for BAT-AEL⁵.

---

⁴ Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forskriften)

⁵ Utslipp til luft fra møller/kverner som maler korn og andre innsatsfaktorer: 2-10 mg/Nm³. Utslipp til luft fra kjøling av pellets: 2-20 mg/Nm³